

ÚSTAVA SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH

17. ZÁŘÍ 1787

Preamble

My, lid Spojených států, abychom vytvořili dokonalejší jednotu, nastolili spravedlnost, upevnili domácí klid a zabezpečili obranu země, podporovali růst všeobecného blahobytu a zabezpečili dobrodiní svobody sobě i svému potomstvu, dáváme si tuto ústavu Spojených států amerických.

ČÁST I.

ODDÍL 1.

Veškerá zákonodárná moc uvedená v ústavě náleží Kongresu Spojených států, který se skládá ze senátu a sněmovny reprezentantů.

ODDÍL 2.

Sněmovna reprezentantů je složena ze členů volených vždy za dva roky lidem jednotlivých států; volební právo v každém státě mají ti, kdož volí do početně silnější komory zákonodárného sboru příslušného státu.

Členem sněmovny reprezentantů může být jen osoba, která dosáhla věku 25 let, je 7 let občanem Spojených států a obyvatelem státu, ve kterém bude volena.

Místa ve sněmovně reprezentantů a přímé daně se rozdělí mezi jednotlivé členské státy Unie podle počtu jejich obyvatel (který se určí tak, že k celkovému počtu všech svobodných osob, včetně těch, které jsou v časově omezeném služebním poměru (Service) a kromě Indiánů, kteří neplatí daně, se připočtou tři pětiny všech ostatních osob)¹. Skutečné sčítání obyvatelstva bude provedeno během tří let od první schůze Kongresu Spojených států a dále pak bude prováděno každých 10 let způsobem, který stanoví zákon. Na 30 000 obyvatel nebude více než jeden člen sněmovny, ale každý stát má nejméně jednoho člena sněmovny; dokud nebude provedeno sčítání obyvatelstva, stát New Hampshire bude mít tři, Massachusetts osm, Rhode Island a Providence Plantations jednoho, Connecticut pět, New York šest, New Jersey čtyři, Pennsylvania osm, Delaware jednoho, Maryland šest, Virginia deset, North

Jestliže se uvolní místa v zastoupení kteréhokoli státu, výkonný orgán tohoto státu vydá příkaz o provedení voleb k obsazení těchto volných míst.

Sněmovna reprezentantů zvolí svého předsedu (Speaker) a ostatní orgány; pouze sněmovně náleží právo podat návrh na zbavení úřadu („impeachment“).

ODDÍL 3.

Senát Spojených států se skládá ze dvou senátorů za každý stát, kteří jsou voleni na šest let (zákonodárným orgánem příslušného státu)² každý senátor má jeden hlas.

Na první schůzi po svém zvolení se senátoři rozdělí do tří skupin, pokud možno stejně početných. Křesla senátorů první skupiny se uprázdňují po dvou letech, druhé skupiny po čtyřech a třetí skupiny po šesti letech; tímto způsobem je jedna třetina senátorů volena vždy za dva roky. (Jestliže se v důsledku rezignace nebo jiných příčin uprázdňují křesla v období mezi zasedáními zákonodárského orgánu státu, výkonná moc příslušného státu může učinit prozatímní jmenování, platné do následujícího zasedání zákonodárského orgánu, kterým se uprázdňené křeslo obsadí.)³

Senátorem může být pouze osoba, která dosáhla věku třiceti let, je 9 let občanem Spojených států a obyvatelem státu, v němž bude volena.

Viceprezident Spojených států je předsedou senátu, nemá však hlasovací právo s výjimkou případu, kdy dojde k rovnosti hlasů.

Senát volí další své orgány a také prozatímního předsedu senátu pro případ nepřítomnosti vicepresidenta nebo pro případ, kdy tento vykonává úřad prezidenta Spojených států.

Pouze senát má pravomoc rozhodovat o všech návrzích na zbavení úřadu. Zasedá-li senát za tímto účelem, senátoři musí složit přísahu nebo slavnostní slib. Je-li souzen prezident Spojených států, jednání řídí předseda Nejvyššího soudu; nikdo nemůže být odsouzen bez souhlasu dvou třetin přítomných senátorů.

Rozsudek v případech návrhu na zbavení úřadu nepřesáhne odvolání z úřadu a zbavení zaujímat a vykonávat jakoukoli čestnou či placenou funkci ve službách Spojených států; odsouzený však podléhá žalobě, trestnímu řízení, rozsudku a trestu podle práva.

²Zrušeno oddílem 1 XVII. doplňku.

³Zrušeno odd. 2 XVII. doplňku.

ODDÍL 4.

Dobu, místo a celý postup voleb do senátu a sněmovny reprezentantů stanoví zákonodárství jednotlivých států. Kongres může však taková ustanovení kdykoliv změnit zákonem s výjimkou určení míst, kde mají být voleni senátoři.

Kongres se bude scházet nejméně jednou ročně, jeho zasedání započne vždy (prvé pondělí v prosinci)⁴ nestanoví-li se zákonem jiný den.

ODDÍL 5.

Každá sněmovna ověří volbu svých členů jak z hlediska vlastní volby a jejich výsledků, tak i z hlediska jejich volitelnosti; většina členů bude tvořit nezbytné kvorum; dostaví-li se nižší počet bude však moci odložit schůzi na jiný den a je zmocněn, aby vyžadoval účast členů těmi prostředky a tresty, které stanoví každá sněmovna.

Každá sněmovna si může stanovit jednací řád, trestat své členy za chování odporující tomuto řádu a dvoutřetinovou většinou svého člena vyloučit.

Každá sněmovna porizuje záznamy o jednání a čas od času je publikuje s vyloučením těch částí, které podle jejího mínění musí zůstat zachovány v tajnosti; na přání jedné pětiny přítomných poslanců jsou hlasy pro a proti členů obou sněmoven uváděny v těchto záznamech, ať se jedná o jakoukoli otázku.

V době zasedání Kongresu žádná ze sněmoven nemůže bez souhlasu druhé sněmovny odložit své jednání o déle než tři dny, nemůže rovněž zasedat v jiném místě, než ve kterém zasedají obě sněmovny.

ODDÍL 6.

Senátoři i členové sněmovny reprezentantů obdrží za své služby náhrady, stanovené zákonem a vyplácené z poklady Spojených států. Kromě případu velezrady, těžkého trestného činu a porušení veřejného pořádku požívají ve všech případech poslanecké immunity v době jejich přítomnosti na zasedání příslušné sněmovny, jakož i v době jejich příjezdu a návratu ze zasedání; v žádném jiném místě nemohou být podrobeni výslechu týkajícímu se jejich projevu nebo diskuse v jedné ze sněmoven.

Žádný senátor ani člen sněmovny reprezentantů nesmí být během období, pro které byl zvolen, jmenován do jakékoli úřední funkce ve službách Spojených států, byla-li tato funkce zavedena nebo plat za její vykonávání zvýšen během tohoto období; žádná osoba, která vykonává jakýkoli úřad ve službách Spojených států, nemůže být členem žádné ze sněmoven, pokud pokračuje ve výkonu svého úřadu.

⁴Změněno 2. oddílem XX. doplňku

ODDÍL 7.

Všechny návrhy zákonů na zvýšení státních příjmů vycházejí ze sněmovny reprezentantů; senát může ovšem navrhnout doplňky, podobně jako při jiných návrzích zákonů.

Každý návrh zákona, který byl schválen sněmovnou reprezentantů a senátem, musí být předložen, dříve než se stane zákonem, presidentu Spojených států; prezident jej pak buď podepíše, nebo vrátí s námitkami té sněmovně, ze které tento návrh vyšel. Tato sněmovna pak zahrne prezidentovy námitky do zápisu o projednávání návrhu zákona a uváží je. Usnese-li se však tato sněmovna po tomto uvážení dvoutřetinovou většinou na přijetí zákonné předlohy, je tato předloha spolu s prezidentovými námitkami opět postoupena sněmovně druhé. Je-li návrh zákona přijat i v této sněmovně po uvážení prezidentových námitek dvoutřetinovou většinou, stává se zákonem. Ve všech takových případech musí však členové obou sněmoven hlasovat podle jmen a jména hlasujících pro i proti musí být pojata do zápisu v každé sněmovně. Není-li návrh zákona vrácen prezidentem do deseti dnů (neděle nepočítaje) ode dne, kdy mu byl předložen, stává se zákonem i bez jeho podpisu. Nemůže se stát zákonem ovšem v tom případě, jestliže Kongres znemožní jeho vrácení odročením zasedání.

Každé nařízení, usnesení nebo rozhodnutí, které vyžaduje souhlasu senátu a sněmovny reprezentantů (s výjimkou otázek odročení zasedání), je předloženo prezidentu Spojených států; před tím, než se stane účinným, musí jím být schváleno; v případě, že prezidentem schváleno není, musí být znovu odhlasováno dvoutřetinovými většinami senátu a sněmovny reprezentantů v souladu s pravidly a omezeními vztahujícími se na návrhy zákonů.

ODDÍL 8.

V pravomoci Kongresu je:

- ukládat a vybírat daně, cla, dávky a poplatky, platit dluhy, pečovat o obranu země a všeobecný blahobyt ve Spojených státech; všechna cla, dávky a poplatky musí být na celém území Spojených států stejné;
- vypůjčovat si peníze na účet Spojených států;
- řídít obchod s cizími národy, mezi jednotlivými státy federace a také s indiánskými kmeny;
- stanovit jednotná pravidla o naturalizaci a jednotné konkursní právo na celém území Spojených států;
- razit peníze, upravit jejich hodnotu domácí i zahraniční kurs a jednotně stanovit míru a váhu;

- podporovat vědecký pokrok a užitečné znalosti a umění tím, že zajistí spisovatelům a vynálezčům na určitou dobu výhradní právo k jejich dílům a vynálezům;
- zřizovat soudy podřízené Nejvyššímu soudu;
- definovat a trestat pirátství a zločiny, spáchané na širém moři a jiná provinění proti mezinárodnímu právu;
- vyhlášovat válku, udílet povolení k zajímání lodí a odvetným opatřením na moři, stanovit předpisy o kořisti a zajetí na zemi i na vodě;
- povolávat a vydržovat vojska; peníze k tomuto účelu nesmějí být určeny na dobu delší dvou let;
- zřizovat a udržovat loďstvo;
- vydávat předpisy při řízení a organizaci ozbrojených sil pozemních i námořních;
- pečovat o svolávání milice, která by chránila zákony Unie, potlačovala povstání a odrážela nepřátelské vpády;
- pečovat o organizaci, výzbroj a kázeň milice a vrchní velení těch sil milice, které jsou ve službách celé Unie; jednotlivým státům se ponechává právo jmenování důstojníků a pravomoc vést výcvik milice podle předpisů o kázní, stanovených Kongresem;
- vykonávat výlučné zákonodárství nad obvodem (nepřesahujícím deset čtverečních mil), který se po odstoupení příslušného území jednotlivými státy a jeho převzetím ze strany Kongresu stane sídlem vlády Spojených států; vykonávat stejnou pravomoc nad všemi místy, která by byla zakoupena Spojenými státy se souhlasem zákonodárského orgánu příslušného státu za účelem budování pevností, skladů, arzenálů, loděnic nebo jiných potřebných zařízení;
- vydávat všechny zákony nutné a vhodné k uskutečňování shora uvedených pravomocí a všech ostatních pravomocí, propůjčených touto ústavou vládě Spojených států, jejím departmentům nebo úředníkům.

ODDÍL 9.

Až do roku 1808 nebude Kongres oprávněn zakázat přistěhovalectví nebo dovoz (importation) osob, který jakýkoli z nyní existujících států uzná za nutné připustit; na podobný dovoz však může být uvaleno clo nebo daň nepřesahující 10 dolarů na každou osobu.

Výsady, propůjčené listinou „Habeas Corpus“, smějí být zrušeny jen kdyby to vyžadovala veřejná bezpečnost v případě povstání nebo nepřátelského vpádu.

Nesmí být vydán žádný trestní zákon se zpětnou působností nebo zákon, jehož obsahem by byl soudní rozsudek (Bill of Attainder).

Na výrobky, vyvezené z kteréhokoli státu, nesmí být uvalena žádná daň ani clo.

Prostřednictvím obchodních nebo finančních předpisů nesmí být přístavy jednoho státu zvýhodňovány před přístavy státu jiného; lodí příjždějící nebo odjíždějící z některého státu, nejsou povinny vplout do přístavu jiného státu, vykládat tam svůj náklad nebo platit clo.

Peníze mohou být vydány ze státní pokladny pouze na základě povolení stanoveného zákonem; čas od času jsou publikovány řádné výkazy a účty příjmů a výdajů státních peněz.

Spojené státy nesmějí propůjčovat žádné šlechtické tituly; a žádná osoba, zastávající placenou či čestnou funkci ve službách Spojených států, nesmí bez souhlasu Kongresu přijmout jakýkoli dar, odměnu, úřad (Office) nebo titul od kteréhokoli prince, krále či vlády cizího státu.

ODDÍL 10.

Žádný stát nesmí uzavřít jakoukoli mezistátní smlouvu (treaty), nesmí vstoupit do aliance či konfederace; udělovat povolení k zajímání lodí; razit peníze; vydávat bankovky; platit dluhy ničím jiným než zlatem nebo stříbrem; přijmout zákon, jehož obsahem by byl soudní rozsudek, zákon se zpětnou platností nebo zákon porušující závazky ze smluv a udělovat jakékoli šlechtické tituly.

Žádný stát nesmí bez souhlasu Kongresu uvalit jakákoli cla na dovážené a vyvážené zboží s výjimkou případů, kdy by to bylo krajně nutné z hlediska realizace zákonů státu o inspekci; a čistý důchod ze všech na dovoz či vývoz výrobků státem uvalených cel a daní bude postoupen k užívání pokladně Spojených států; všechny zákony tohoto druhu pak podléhají revizi a kontrole Kongresu.

Žádný stát nesmí bez souhlasu Kongresu uvalit jakékoli clo z tonáže, zřizovat vojsko či válečné loďstvo v době míru, uzavírat smlouvy nebo vstupovat do války, leda že by byl již napaden nebo se nacházel v nebezpečné situaci, která nepřipouští zdržení.

ČÁST II.

ODDÍL 1.

Výkonná moc přísluší prezidentu Spojených států amerických. Jeho funkcí období trvá čtyři roky. President je volen spolu se svým viceprezidentem, voleným na tutéž dobu, následujícím způsobem:

Každý jednotlivý stát určí – způsobem stanoveným jeho vlastním zákonodárstvím – počet volitelů, rovnající se celkovému počtu senátorů a členů sněmovny reprezentantů, které tento stát vysílá do Kongresu; volitelem nesmí být však ani senátor ani člen sněmovny reprezentantů ani osoba, která zastává nějaký čestný nebo placený úřad ve správě Spojených států.

(Volitelé se shromáždí ve svých státech a pomocí hlasovacích lístků volí dvě osoby, z nichž alespoň jedna není obyvatelem stejného státu jako oni. Poté sestaví seznam všech osob, pro které byly odevzdány hlasy, a zjistí počet hlasů pro každou z nich; dále volitelé tento seznam ověří, podepíší a zapečetěný zašlou do sídla vlády Spojených států, adresovaný předsedovi senátu. Předseda senátu v přítomnosti senátu a sněmovny reprezentantů otevře všechny seznamy a hlasy jsou pak sčítány. Osoba, která obdržela největší počet hlasů, se stane prezidentem, převýší-li tento počet polovinu všech volitelů; jestliže takovou většinu získají dvě nebo více osob a získají-li tyto osoby rovný počet hlasů, pak sněmovna reprezentantů okamžitě odevzdáním hlasovacích lístků zvolí jednu z nich prezidentem; nezíská-li nikdo většinu, sněmovna reprezentantů zvolí presidenta stejným způsobem z pěti osob, které získaly nejvyšší počet hlasů. Hlasy se však budou při volbě presidenta odebírat podle států, přičemž členové sněmovny reprezentantů z každého státu budou mít jeden hlas; dvě třetiny států, zastoupených každý jedním či několika členy sněmovny, vytvoří kvórum a pro volbu je nezbytná většina všech států. V každém případě osoba, která po volbě presidenta získá nejvyšší počet hlasů volitelů, stane se viceprezidentem. Ukáže-li se, že dvě nebo více osob získaly rovný počet hlasů, senát pomocí hlasovacích lístků zvolí z nich vicepresidenta)⁵.

Kongres může určit dobu volby volitelů i den, ve který volitelé budou hlasovat; tento den musí být stejný na celém území Spojených států.

Volitelnou na úřad presidenta může být jen osoba, která získala občanství Spojených států zrozením (měla toto občanství v době přijetí ústavy), dosáhla věku 35 let a bydlí alespoň 14 let ve Spojených státech. Bude-li president zbaven svého úřadu, zemře-li, odstoupí anebo se stane neschopným k výkonu svých práv a povinností, přechází jeho úřad na vicepresidenta; Kongres má učinit zákonná opatření pro ten případ, kdyby jak president, tak vicepresident nemohli pro výše uvedené okolnosti

v tomto případě vykonává presidentský úřad do té doby, než pomínou překážky pro obvyklý výkon presidentského úřadu nebo než bude zvolen nový prezident.

Prezident dostává ve stanovenou dobu za výkon své funkce náhradu, která se nezvýší ani nesníží během jeho funkčního období, během tohoto období prezident nesmí obdržet jakoukoli jinou peněžní náhradu od Spojených států ani od kteréhokoli státu Unie.

Před převzetím funkce musí prezident složit následující přísahu nebo slavnostní slib: „Slavnostně přísahám (nebo slibuji), že budu čestně vykonávat funkci prezidenta Spojených států a podle svých sil budu zachovávat, střežit a bránit ústavu Spojených států“.

ODDÍL 2.

Prezident je vrchním velitelem vojska i loďstva Spojených států a rovněž milice v jednotlivých státech, pokud tyto vykonávají službu pro celou Unii; prezident může vyžadovat písemné vyjádření od vedoucích úředníků všech departementů federální správy o všech otázkách, týkajících se jejich úřadu; má právo milosti a amnestie (pardons) v případech provinění proti Spojeným státům – s výjimkou velezrady (Impeachment).

Prezident má právo na doporučení a se souhlasem senátu uzavírat mezinárodní smlouvy – souhlas musí vyslovit dvě třetiny přítomných senátorů; na radu a se souhlasem senátu jmenuje též vyslance, jiné zástupce státu a konzuly, soudce Nejvyššího soudu a všechny ostatní úředníky Spojených států, jejichž jmenování není upraveno jinak a jejichž úřad je zřízen zákonem. Kongres může však zákonem vyhradit právo jmenování takových nižších úředníků podle vhodnosti nejen prezidentovi, ale také soudům nebo vedoucím departementů.

V době, kdy senát nezasedá, může prezident sám používat svého jmenovacího práva s tou výhradou, že jeho opatření pozbývá platnosti, nebudou-li na příštím zasedání senátu schválena.

ODDÍL 3.

Prezident podává vždy po určité době Kongresu zprávy o stavu Unie a doporučuje mu k uvážení taková opatření, která považuje za nutná a užitečná; za mimořádných okolností svolává obě sněmovny nebo jednu z nich; v případě neshody obou sněmoven o tom, na jak dlouhou dobu se mají samy odročit, odročuje je sám prezident podle svého uvážení; prezident přijímá vyslance a ostatní zástupce cizích států; pečuje o to, aby zákony byly svědomitě plněny; jmenuje všechny úředníky Spojených států.

ODDÍL 4.

Prezident, viceprezident a všichni úředníci Spojených států musí být zproštěni funkcí, budou-li obžalováni a usvědčeni z velezrady, úplatkářství nebo z jiných těžkých zločinů a trestných činů.

ČÁST III.

ODDÍL 1.

Moc soudcovská přísluší ve Spojených státech Nejvyššímu soudu a takovým nižším soudům, které zřizuje Kongres. Soudcové Nejvyššího soudu i nižších soudů jsou ustanovováni trvale; za svou službu dostávají náhradu, která nesmí být během trvání jejich služby snížena.

ODDÍL 2.

Moc soudcovská vztahuje se na všechny případy práva a spravedlnosti (equity), spadající pod ustanovení této ústavy, zákonů Spojených států a mezinárodních smluv, ať už existujících nebo těch, které budou uzavřeny jménem Spojených států; vztahuje se dále:

- na všechny záležitosti vyslanců, jiných zástupců Unie a konzulů;
- na otázky admirální a námořní jurisdikce;
- na spory, v nichž jsou jednou stranou Spojené státy
- na spory dvou nebo více států;
- na spory mezi občany různých států Unie;
- na spory mezi občany téhož státu, kteří si činí nároky na pozemky, ležící v různých státech Unie;
- na spory mezi státem nebo jeho občany s cizími státy nebo jejich občany a poddanými.

Nejvyšší soud je první stolicí ve všech případech, týkajících se vyslanců, konzulů nebo jiných zástupců Unie a také tehdy, vystupuje-li stát jako jedna ze stran. Ve všech ostatních zmíněných případech je Nejvyšší soud instancí odvolací, a to jak

právně, tak fakticky – s těmi výjimkami a podle takových pravidel, které stanoví Kongres.

Pro všechny přestupky, s výjimkou „impeachments“, jsou příslušné porotní soudy (Jury); soudní řízení probíhá v tom státě, kde k přestupku došlo; nedošlo-li však k přestupku na území některého státu, řízení probíhá v místě nebo místech, která určí zákonem Kongres.

ODDÍL 3.

Jako velezrada může být kvalifikováno pouze vyvolání války proti Spojeným státům nebo spolčení se s jejich nepřítelem, poskytování mu pomoci a podpory. Nikdo nebude obviněn z velezrady, pokud tento akt nebude potvrzen dvěma svědky nebo nedojde-li k přiznání dotyčné osoby při veřejném zasedání soudu.

Kongres má právo stanovit trest za velezradu, zbavení občanských práva nebo konfiskace majetku mohou být však provedeny pouze za života obžalovaného.

ČÁST IV.

ODDÍL 1.

Veřejné akty, dokumenty (Records) a soudní rozsudky kteréhokoli státu se v ostatních státech těší plné důvěře a uznání. Kongres může prostřednictvím obecně platných zákonů předepsat způsob, kterým bude přezkoumána původnost a právní síla podobných aktů, dokumentů a rozsudku.

ODDÍL 2.

Občané kteréhokoli státu se těší všem výsadám (Privileges) a svobodám (Immunities) jako občané ostatních států.

Osoba, obžalovaná v kterémkoli státě pro velezradu, trestný čin nebo jiný přestupek, která uprchla a je nalezena v jiném státě, bude na žádost výkonné moci státu, že kterého prchla, vydána státu, jehož jurisdikci podléhá tento přestupek.

(Žádná osoba, vykonávající službu nebo pracující v jednom státě a podle jeho zákonů a uprchnuvší do jiného státu nemůže být na základě zákona nebo nařízení tohoto státu osvobozena od své služby nebo práce, ale musí být vydána na žádost strany, která má na tuto službu či práci právo.)⁶

⁶Zrušeno XIII. článkem Dodatků

ODDÍL 3.

O přijetí nových států do této Unie rozhoduje Kongres, avšak žádný stát nesmí být vytvořen na území státu jiného. Žádný stát nemůže také vzniknout sloučením dvou nebo více států nebo částí několika států, aniž by s tím vyslovily souhlas zákonodárny sbory těchto států a Kongres Unie.

Kongres má právo disponovat územím i jiným majetkem náležejícím Spojeným státům a vydávat v souvislosti s tím všechna potřebná pravidla a opatření; nic v této ústavě nesmí být na újmu jakýmkoli nárokům Spojených států nebo kteréhokoli jednotlivého státu.

ODDÍL 4.

Spojené státy zaručí každému státu v této Unii republikánskou státní formu a chrání jej proti nepřátelskému vpádu. Na požádání zákonodárných orgánů nebo také exekutivy (nemohou-li být svolány zákonodárny orgány) chrání jej i proti vnitřní agresi (domestic Violence).

ČÁST V.

Dotatky k ústavě mohou navrhnout buď dvě třetiny členů Kongresu, uznají-li to za nutné, nebo sjezd zástupců jednotlivých států (convention), požádají-li o jeho svolání Kongresem dvě třetiny zákonodárných orgánů jednotlivých států. Tyto dodatky mohou se stát platnou součástí této ústavy jen tehdy, jsou-li schváleny třemi čtvrtinami zákonodárných orgánů jednotlivých států, nebo konventy ve třech čtvrtinách jednotlivých států – podle toho, který způsob ratifikace navrhne většina členů Kongresu Unie. Přitom žádný dodatek, vydaný do r. 1808, nesmí se týkat prvního a čtvrtého odstavce devátého oddílu prvního článku ústavy; žádný stát dále nemá být ústavním doplňkem bez svého souhlasu zbaven práva na rovné zastoupení v senátě.

ČÁST VI.

Všechny dluhy a závazky učiněné do přijetí této ústavy budou pro Spojené státy stejně platné za této ústavy jako za konfederace.

Tato ústava, zákony Spojených států, vydané na jejím základě, jakož i všechny smlouvy, které jsou nebo budou uzavřeny jménem Spojených států, jsou vrcholným právem země; soudci všech států jsou jimi vázáni, i kdyby se v ústavě či zákonech jiného státu vyskytla protikladná ustanovení.

Senátoři a členové sněmovny reprezentantů, členové zákonodárných sborů jednotlivých států, jakož i všichni nositelé výkonné i soudní moci jak Spojených států, tak i jednotlivých států jsou přísahou nebo slavnostním slibem vázáni dodržovat tuto ústavu, žádné náboženské vyznání se však nesmí vyžadovat jako podmínka k zaujetí

jakékoli funkce či plnění jakékoli společenské povinnosti (public trust) ve Spojených státech.

ČÁST VII.

Ratifikace konventy devíti států bude postačovat k platnosti této ústavy ve státech, které ji tímto způsobem schválí.

Dodatky k ústavě

Dodatky a opravy ústavy Spojených států amerických, navržené Kongresem a ratifikované zákonodárnými sbory jednotlivých států podle pátého článku původní ústavy.

ČLÁNEK I. (1791)

Kongres nesmí vydávat zákony, zavádějící nějaké náboženství, nebo zákony, které by zakazovaly svobodné vyznávání nějakého náboženství; právě tak nesmí vydávat zákony, omezující svobodu slova nebo tisku, právo lidu pokojně se shromažďovat a právo podávat státním orgánům žádosti o nápravu křivd.

ČLÁNEK II. (1791)

Dobře organizovaná milice je nezbytná v zájmu bezpečnosti svobodného státu; právo lidu držet a nosit zbraň nesmí být proto omezováno.

ČLÁNEK III. (1791)

Žádný voják nesmí být v době míru ubytován v žádném domě bez souhlasu jeho vlastníka; to platí i v době války, ledaže by se tak stalo způsobem předepsaným zákonem.

ČLÁNEK IV. (1791)

Právo národa na ochranu svobody osobní a domovní, písemností a majetku nesmí být porušováno neoprávněnými prohlídkami a konfiskacemi; nesmí být vydán rovněž žádný příkaz, který by se neopíral o zdůvodněná zjištění, doložená přísahou nebo jiným způsobem potvrzená (supported by affirmation) a který by neobsahoval přesné určení místa, které má být prohledáno, přesný popis osob, které mají být vzaty do vazby a věcí, jež mají být zabaveny.

ČLÁNEK V. (1791)

Na každého občana, který se má odpovídat z hrdelního zločinu nebo jiného těžkého zločinu, musí být podána řádná žaloba ze strany Velké poroty (Grand jury) – výjimkou mohou tu být případy občanů, sloužících v činné službě v pozemních nebo námořních ozbrojených silách nebo v milici, a to v době války nebo vážného ohrožení veřejné bezpečnosti; nikdo nesmí být dvakrát trestán ohrožením života nebo zdraví pro týž poklesek; nikdo nesmí být zbaven života, svobody nebo majetku bez řádného soudního procesu (without due process of law); soukromý majetek může být vyvlastněn jen za náhradu.

ČLÁNEK VI. (1791)

V každém trestním procesu má obžalovaný právo na rychlé a veřejné přelíčení před nestrannou porotou státu a obvodu, na jejichž území měl být trestný čin spáchán a které jsou podle zákona příslušné. Obžalovaný má právo být informován o příčině a povaze obžaloby a konfrontován se svědky obžaloby. Má též právo dát obeslat prostřednictvím státních orgánů svědky ve svůj prospěch a mít na svou obranu obhájce.

ČLÁNEK VII. (1791)

V soudních přích podle „common law“, přesahuje-li výše pohledávky 20 dolarů, je zajištěno právo žádat rozhodnutí porotního soudu, a žádná skutečnost, již přezkoumána porotním soudem, nemůže podléhat dalšímu přezkoumání jakýmkoli soudem Spojených států, pokud tak nestanoví „common law“.

ČLÁNEK VIII. (1791)

Nesmějí být vyžadovány nadměrné kauce, ukládány nadměrné pokuty a kruté a mimořádné tresty.

ČLÁNEK IX. (1791)

Výpočet určitých práv ústavou nesmí být vykládán jako popírání nebo zlehčování ostatních práv, náležejících lidu.

ČLÁNEK X. (1791)

Práva, která ústava výslovně nepřiznává Unii, ani je nevylučuje z pravomoci států, náležejí jednotlivým státům nebo lidu.

ČLÁNEK XI. (1798)

Soudní moc Spojených států nesmí být vykládána v tom smyslu, že se vztahuje na jakýkoli soudní proces, rozhodovaný podle „common law“ nebo „equity“, započatý nebo vedený občany jednoho státu proti jinému státu nebo občany nebo poddanými cizího státu.

ČLÁNEK XII. (1804)

Volitelé se sejdou v rámci svých států a hlasují hlasovacími lístky o presidentovi a vicepresidentovi, z nichž alespoň jeden není obyvatelem státu, jehož jsou sami příslušníky; označí na lístku osobu, pro niž hlasují jako pro presidenta, a na jiném lístku osobu, pro niž hlasují jako pro vicepresidenta; sestaví zvláštní listiny všech osob, které získaly hlasy pro úřad presidenta a osob, které získaly hlasy pro místo vicepresidenta s udáním počtu hlasů, který kandidáti obdrželi; tyto listiny podepíší a ověří a opatřené pečeti je předají do sídla vlády Spojených států k rukám předsedy senátu; – předseda senátu za přítomnosti senátu a sněmovny reprezentantů otevře všechny ověřené listiny a pak jsou sečteny hlasy; – osoba, jež obdržela jako kandidát na presidenta největší počet hlasů, se stane presidentem, jestliže je tento počet větší než polovina celkového počtu volitelů; nezíská-li nikdo tuto většinu, zvolí presidenta ihned hlasovacími lístky sněmovna reprezentantů ze tří kandidátů, kteří získali největší počet hlasů. Při této volbě presidenta se odevzdávají hlasy podle států, a to tak, že představitelé každého státu mají celkem jeden hlas; pro toto hlasování je nezbytná přítomnost jednoho nebo více zástupců ze dvou třetin států, při čemž pro zvolení je třeba souhlas nadpoloviční většiny všech států. (Jestliže sněmovna reprezentantů, přejde-li na ni právo volby, nezvolí presidenta do nejbližšího 4. března, pak vicepresident zastává úřad presidenta, jak tomu má být v případě úmrtí presidenta nebo v případě jiných ústavou stanovených příčin jeho nezpůsobilosti vykonávat svou funkci.)⁷

Kandidát na vicepresidenta, který obdrží největší počet hlasů, je zvolen vicepresidentem, jestliže je tento počet větší než polovina celkového počtu volitelů; nezíská-li žádná osoba takovou většinu, zvolí senát vicepresidenta ze dvou osob, které dostaly největší počet hlasů; pro toto hlasování se vyžaduje přítomnost dvou třetin celkového počtu senátorů a ke zvolení souhlas nadpoloviční většiny jejich celkového počtu. Kdo není ve smyslu ústavy volitelný na úřad presidenta, nemůže být zvolen vicepresidentem Spojených států.

⁷Změněno 3. oddílem XX. doplňku

ČLÁNEK XIII. (1865)

ODDÍL 1.

Ve Spojených státech a na veškerém území, podléhajícím jejich jurisdikci, je zakázáno otroctví i nevolnictví (involuntary servitude), pokud nejde o výkon trestu za spáchaný a řádně dokázaný zločin.

ODDÍL 2.

Kongres provede ustanovení tohoto článku v příslušném zákonodárství.

ČLÁNEK XIV

ODDÍL 1.

Všechny osoby, narozené nebo naturalizované ve Spojených Státech a podřízené jejich jurisdikci, jsou občany Spojených států a státu, jehož jsou obyvateli. Žádný stát nemá právo vydat nebo provádět zákon, který nemá právo zbavit jakoukoli osobu života, osobní svobody nebo majetku bez žádného soudního procesu; nemá také právo zbavit jakoukoli osobu, podléhající jeho pravomoci, stejné ochrany zákona.

ODDÍL 2.

Členové sněmovny reprezentantů musí být rozděleni mezi jednotlivé státy podle počtu jejich obyvatelstva; při tom je třeba počítat všechny obyvatele každého státu s výjimkou Indiánů, neplatících daně. Avšak, kdyby bylo přece v některém státě odepřeno nebo jakýmkoli způsobem omezeno právo volit některým mužským obyvatelům od 21 let, občanům Spojených států (nebylo-li jim ovšem odňato pro účast na vzpouře nebo pro jiný zločin), – a to ať jde o volby volitelů presidenta a jeho náměstka, volby do sněmovny reprezentantů nebo volby úředníků a soudců v jednotlivých státech – musí být zmenšeno zastoupení takového státu ve sněmovně reprezentantů v té míře, o jakou byl v tomto státě snížen počet oprávněných voličů.

Ústřední knihovna
právnícké fakulty MU
Brno

ODDÍL 3.

Nikdo se nemůže stát senátorem, nebo zástupcem v Kongresu, volitelem presidenta a vicepresidenta, zastávat jakoukoli občanskou nebo vojenskou funkci ve službách Spojených států nebo kteréhokoli státu, jestliže jako člen Kongresu nebo funkcionář Spojených států, nebo jako člen zákonodárského sboru kteréhokoli státu, nebo jako výkonný nebo soudní funkcionář kteréhokoli státu složil přísahu, že bude dodržovat ústavu Spojených států, a potom se zúčastnil povstání nebo vzpoury proti této ústavě a pomáhal nebo poskytoval podporu jejím nepřátelům. Kongres však může dvěma třetinami hlasů v každé sněmovně zrušit takové omezení práv.

ODDÍL 4.

Závaznost státního dluhu Spojených států, učiněného v souladu se zákonem včetně dluhů v důsledku uhrazení důchodů a odměn za služby, vykonané při potlačení povstání nebo jiné vzpoury, je nepopíratelná. Ale ani Spojené státy, ani žádný jednotlivý stát nevezme na sebe závazek k zaplacení dluhů, učiněných k podpoře povstání nebo vzpoury proti Spojeným státům, nebo platit požadovanou náhradu za ztrátu nebo osvobození otroka; všechny takové dluhy, závazky a finanční nároky budou se považovat za nezákonné a neplatné.

ODDÍL 5.

Kongres má právo provést tento článek přijetím odpovídajících norem.

ČLÁNEK XV. (1870)

ODDÍL 1.

Spojené státy ani jakýkoli jednotlivý stát nesmějí popřít ani omezit volební právo žádného občana Spojených států z důvodu rasových, barvy pleti nebo bývalého otroctví.

ODDÍL 2.

Kongres provede ustanovení tohoto článku v příslušném zákonodárství.

ČLÁNEK XVI. (1913)

Kongres má právo stanovit a vybírat daně z příjmů z jakéhokoli zdroje aniž by je rozdělával mezi jednotlivé státy a bez ohledu na jakékoli sčítání obyvatelstva.

ČLÁNEK XVII. (1913)

Členy senátu Spojených států jsou vždy dva senátoři za každý jednotlivý stát; jsou voleni obyvatelstvem příslušného státu, a to na šest let. Každý senátor má jeden hlas. Volitelé v každém státě musí splňovat požadavky kladené na voliče nejpočetnější komory zákonodárského sboru příslušného státu.

Uvolní-li se místa v zastoupení některého státu v senátu, výkonná moc tohoto státu vydá příkaz o provedení voleb pro obsazení takových volných míst; předpokládá se při tom, že zákonodárský sbor jednotlivého státu může pověřit výkonný orgán státu, aby provedl dočasné jmenování do senátu až do doby, kdy lid volbami obsadí volná místa způsobem, určeným zákonodárným sborem.

Tento článek nesmí být vykládán tak, jako by se týkal volby a funkčního období kteréhokoli senátora, zvoleného do té doby, než tento článek vejde v platnost jako součást ústavy.

ČLÁNEK XVIII. (1919)

ODDÍL 1.

Rok po ratifikaci tohoto článku se zakazuje výroba, prodej a doprava omamných nápojů, jejich dovoz a vývoz s cílem jejich použití na území Spojených států a všech územích, podléhajících jejich jurisdikci.

ODDÍL 2.

Kongres i jednotlivé státy mají jednotné právo provést ustanovení tohoto článku v příslušném zákonodárství.

ODDÍL 3.

Tento článek bude neplatný, nebude-li ratifikován jako doplněk k ústavě zákonodárnými sbory jednotlivých států, jak to předpokládá ústava, během sedmi let od okamžiku, kdy jej Kongres předložil státům ke schválení.⁸

ČLÁNEK XIX. (1920)

Spojené státy ani jakýkoli jednotlivý stát nesmějí popřít ani omezit volební právo občanů Spojených států z důvodu pohlaví. Kongres provede ustanovení tohoto článku v příslušném zákonodárství.

⁸Tento doplněk je zrušen 1. oddílem XXI. doplňku

ČLÁNEK XX. (1933)

ODDÍL 1.

Funkční období presidenta a vicepresidenta skončí v poledne 20. ledna, a funkční období senátorů a členů sněmovny reprezentantů skončí v poledne 3. ledna toho roku, ve kterém by tato funkční období skončila, kdyby tento článek nebyl ratifikován; funkční období jejich nástupců započne tímto okamžikem.

ODDÍL 2.

Kongres se bude scházet přinejmenším jednou za rok; jeho zasedání započne v poledne 3. ledna, nestanoví-li Kongres zákonem jiný den.

ODDÍL 3.

Jestliže zvolený president zemře před začátkem svého funkčního období, zvolený vicepresident se stane presidentem. Jestliže president nebude zvolen před začátkem svého funkčního období, nebo jestliže zvolený president nepřevzme funkci, pak zvolený vicepresident bude vykonávat úřad presidenta, dokud president nepřevzme funkci; Kongres může zákonem rozhodnout, jak se bude postupovat v případě, kdy ani zvolený president, ani zvolený vicepresident nepřevzme funkci a kdo převzme funkci presidenta nebo jakým způsobem bude zvolen ten, kdo má převzít jeho funkci, a tato osoba bude vykonávat funkci do doby, kdy president nebo vicepresident nastoupí do své funkce.

ODDÍL 4.

Kongres může zákonem řešit ten případ, kdy zemře jedna z osob, z nichž sněmovna reprezentantů může zvolit presidenta, přejde-li na ni toto právo, a případ, kdy zemře jedna z osob, z nichž může senát zvolit vicepresidenta, přejde-li na něho toto právo.

ODDÍL 5.

Oddíly 1. a 2. vejdou v platnost 15. října po ratifikaci tohoto článku.

ODDÍL 6.

Tento článek nevstoupí v platnost, nebude-li ratifikován jako doplněk k ústavě shromážděními zástupců jednotlivých států v souladu s ustanoveními ústavy během sedmi let od okamžiku, kdy jej Kongres předloží státům k ratifikaci.

ČLÁNEK XXI. (1934)

ODDÍL 1.

XVIII. doplněk k ústavě Spojených států se tímto ruší.

ODDÍL 2.

Převoz nebo dovoz alkoholických nápojů do kteréhokoli státu nebo území Spojených států s účelem jejich spotřeby se tímto zakazuje, odporuje-li zákonům těchto států.

ODDÍL 3.

Tento článek se nestane účinným, nebude-li ratifikován jako doplněk k ústavě konventy jednotlivých států v souladu s ústavou do sedmi let ode dne, kdy jej Kongres předloží státům k ratifikaci.

ČLÁNEK XXII. (1947)

ODDÍL 1.

Nikdo nemůže být zvolen presidentem více než dvakrát a žádná osoba, která byla presidentem nebo vykonávala jeho funkce déle než dva roky z období, na něž byla presidentem zvolena jiná osoba, nemůže být zvolena presidentem více než jednou. Toto ustanovení se nevztahuje na osobu, vykonávající funkci presidenta od doby, kdy toto ustanovení bylo navrženo Kongresem a nemůže zabránit osobě, která zaujímá nebo vykonává funkci presidenta v okamžiku, kdy vstoupí v platnost toto ustanovení, zachovat si tuto funkci i po zbytek doby, během níž ji měla vykonávat.

ODDÍL 2.

Tento článek nevstoupí v platnost, nebude-li ratifikován jako dodatek k ústavě zákonodárnymi sbory tří čtvrtin států během sedmi let ode dne, kdy bude Kongresem předán státům.